

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

EURORENDSZER

AZ SSM NEGYEDÉVES JELENTÉSE

**Az egységes felügyeleti
mechanizmusról szóló
rendelet operatív
végrehajtása terén elért
eredmények**

2014/3

© Európai Központi Bank, 2014

Cím Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Németország
Postacím Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Németország
Telefon +49 69 1344 0
Internet <http://www.ecb.europa.eu>

Minden jog fenntartva. A kiadvány kizárólag oktatási és nem kereskedelmi célból, a forrás feltüntetésével sokszorosítható.

ISBN 978-92-899-1217-4 (online)
ISSN 2315-3725 (online)
EU-katalógusszám QB-BM-14-003-HU-N (online)

FŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK

Ez az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság részére készített harmadik negyedéves jelentés, amely bemutatja az egységes felügyeleti mechanizmusról szóló rendelet (SSM-rendelet) végrehajtása terén elért eredményeket. Az SSM-rendelet által előírt jelentés a **2014. május 4. és augusztus 3. közötti**¹ három hónapos időszakot tárgyalja.

A jelen negyedéves jelentés fő megállapításai a következők:

- **Az Európai Központi Bank (EKB) három hónap múlva, 2014. november 4-én átveszi az SSM-rendelet által ráruházott feladatokat.** Amint a jelentés kifejti, ez idáig jelentős előrelépés történt annak biztosítása érdekében, hogy az EKB felkészüljön ezen feladatok ellátására. Mindemellett az elkövetkező három hónap során számos fontos feladatot kell még megoldani.
- **Az SSM irányítása maradéktalanul működőképes.** A felügyeleti testület (Supervisory Board) és annak irányítóbizottsága (Steering Committee) a vizsgált időszakban öt ülést tartott. A felügyeleti testület már teljesen kidolgozott határozattervezeteket készített, amelyeket az SSM-rendelettel összhangban a kifogásról való lemondáson alapuló eljárással (non-objection procedure) fogadtak el. A felügyelt intézmények jelentőségét meghatározó több mint száz döntés előkészítése és elfogadása zökkenőmentesen haladt. A 2014. május 1-jén közzétett pályázati felhívással megkezdődött kiválasztási eljárást követően az EKB Kormányzótanácsa augusztus elején öt tagot és két pótagot nevez ki a felülvizsgálati testületbe. Júniusban hivatalosan elfogadták a közvetítő testület létrehozásáról szóló EKB-rendeletet, és megtették a lépéseket annak érdekében, hogy a tagállamok kinevezzék a testület tagjait.
- **A felügyeleti testület lényegében véglegesítette, melyek a „jelentősnek” minősülő, ennél fogva az EKB közvetlen felügyelete alá tartozó euroövezeti hitelintézetek.** Az eljárás az illetékes nemzeti hatóságokkal szoros együttműködésben, az SSM-rendeletben és az SSM-keretrendeletben rögzített feltételekkel összhangban zajlott. A jelentősnek minősített mintegy 120 hitelintézet vagy csoport többségének átfogó értékelése már folyamatban van. Ezek a pénzüzetek vagy csoportok értesítést kaptak a jelentőségre vonatkozó határozattervezetről, amellyel kapcsolatban az SSM-rendeletben és az SSM-keretrendeletben lefektetett jogszerű eljárásmodnak megfelelően észrevételt tehetnek. Annak ellenére, hogy megfeleltek a jelentőssé nyilvánítást megalapozó kritériumoknak, a felügyeleti testület néhány pénzüzetet kevésbé jelentősnek minősített, mivel megítélése szerint olyan „különleges körülmények”² állnak fenn, amelyek ezt a minősítést indokolják. A végleges határozatokról jelenleg értesítik a pénzüzeteket. A jelentős és kevésbé jelentős bankok végleges jegyzéke

¹ Az első negyedéves jelentést 2014. február 4-én, három hónappal az SSM-rendelet 2013. november 4-i hatályba lépése után tették közzé, míg a második negyedéves jelentést 2014. május 6-án.

² Az SSM-keretrendelet 70. cikkének meghatározása szerint.

2014. szeptember 4. előtt jelenik meg az EKB weboldalán. A teljes folyamat – a hitelintézetek értékelése, a határozatok előkészítése és elfogadása, valamint az ezekről szóló értesítés eljuttatása több mint 120 pénzügyintézet és csoport részére az összes érintett hivatalos nyelven – jelentős elemzési, jogi és logisztikai kihívást jelentett, amelynek leküzdésében az EKB SSM-struktúrái szorosan együttműködtek az illetékes nemzeti hatóságokkal (INH-k). Ez volt az EKB, a felügyeleti testület és az SSM-struktúrák első jelentős közös erőpróbája.

- **Az SSM felügyeleti tevékenységének fő operatív struktúráját alkotó közös felügyeleti csoportok (Joint Supervisory Teams) létrehozása fontos mérföldkőhöz érkezett.** Az SSM minden jelentős pénzügyintézethez vagy csoporthoz egy-egy, összesen 117 közös felügyeleti csoportot hoz létre³. A 117 csoport csaknem minden koordinátorát kiválasztották, akik a nyár végére el is foglalják hivatalukat. Szeptemberre az SSM-re vonatkozó terveknek megfelelően rendelkezésre fog állni a csoportok működéséhez szükséges (mintegy 200 főnyi) EKB-munkatárs. A működőképes közös felügyeleti csoportok felállításához a megfelelő munkaerő kiválasztása mellett az infrastruktúra fejlesztése, megfelelő képzés és hatékony szervezeti eljárások kialakítása is szükséges mind az EKB, mind az INH-k által a csoportokba delegált szakemberek számára. Ennek érdekében az EKB és az INH-k jelentős számú magas szintű találkozót és szakértői értekezletet szerveztek. A közös csoportok létrehozásának fő előkészületi lépései a tárgyidőszakban a fentiek mellett a következők voltak: (i) a felügyeleti feladatoknak az SSM-hez való átcsoportosítása, (ii) az átfogó értékelés eredményeinek kiértékelése, valamint (iii) az eredmények (november 4. előttre tervezett) közzétételét követő esetleges felügyeleti reakciók.
- **Az átfogó értékelés végrehajtása terén jelentős előrelépés történt.** Augusztus folyamán lezajlanak az átfogó értékelés stresszteszt melletti másik összetevője, az eszközminőség-vizsgálat főbb munkamoduljai. Az EKB számos ismeretterjesztő találkozót és rendezvényt szervezett az átfogó értékelés alá vont pénzügyintézetek és csoportok, valamint a nemzeti projektmenedzsment-csoportok és külső felek, például könyvvizsgálók számára. Jelenleg az eszközminőség-vizsgálat és a stresszteszt összekapcsolásának módszertanát véglegesíti, amelynek közzétételére augusztus első felében kerül sor. Az EKB 2014. július 17-én nyilvánosságra hozta az átfogó értékelés bankokra lebontott eredményeinek közzétételére szolgáló sablonokat, valamint további tájékoztatást adott a módszertani kérdésekről.
- **Folyamatban van az SSM felügyeleti szabályzatának és az SSM bankfelügyeleti módszertanáról szóló nyilvános útmutatónak a véglegesítése.** A felügyeleti szabályzat az SSM munkatársainak szóló belső dokumentum, amely a hitelintézetek

³ A 117-es csoportszám nem fedi pontosan a 120 jelentős pénzügyintézetet, mivel néhányan közülük ugyanabba a csoportba tartoznak (például a valamely tagállamban a harmadik legnagyobb számú, és ez alapján jelentősnek minősített egyes pénzügyintézetek).

felügyeletének folyamatait és módszertanát, valamint az SSM-en kívüli hatóságokkal folytatott, illetve a mechanizmuson belüli együttműködésre szolgáló eljárásokat ismerteti. A szabályzatot tovább finomították, különösen ami az SSM felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárásának (SREP) módszertanát illeti. A felügyeleti testület jóváhagyási eljárása szakaszonként zajlik, annak figyelembevételével, hogy a szabályzat „élő” dokumentum, amelyet rendszeresen aktualizálnak. Az EKB november 4. előtt közzéteszi az **SSM bankfelügyeleti módszertanáról szóló** útmutatót, amelyben egyértelműen bemutatja az SSM jellemzőit, feladatait és folyamatait. Az SSM-rendeletet és az SSM-keretrendeletet kiegészítő útmutató az euroövezet összes hivatalos nyelvén elérhető lesz.

- **Nyilvános konzultációra bocsátották a felügyeleti díjakról szóló ekb-rendelettervezetet.** Az SSM-rendelettel összhangban 2014. május 27-én megkezdődött a nyilvános konzultáció a hitelintézetekre vagy fiókinézetekre kivetett díjak beszedési eljárásairól, beleértve az alkalmazott számításokat is. Az észrevételek benyújtásának határideje július 11. volt, amelynek lejártáig az EKB 31 válaszadótól kapott észrevételeket. Ezek értékelése folyamatban van.
- **Rohamléptekkel halad az SSM munkatársainak felvétele.** Az EKB felügyeleti szakterületére keresett vezetők és szakértők felülről lefelé irányuló módon szervezett toborzása a végéhez közeledik. A beérkezett jelentkezések nagy száma (több mint 15 700 az eddig meghirdetett állásokra) igazolja, hogy az SSM-ben betölthető pozíciók iránt jelentős az érdeklődés. A jelenlegi lendület fenntartása fontos tényező, ugyanakkor határozottan ragaszkodni kell ahhoz, hogy a minőség terén nem tehető engedmény.
- Az **előkészítő munka** számos egyéb területen, például az informatikai infrastruktúra, az emberi erőforrások, a létesítménygazdálkodás, a belső és külső kommunikáció, a logisztikai szervezés, valamint a jogi és statisztikai szolgáltatások terén is komoly előrelépést mutat.

1 BEVEZETÉS

Az SSM-rendelet⁴ előírja, hogy az Európai Központi Bank (EKB) 2013. november 3-ától kezdve negyedévenként jelentést küldjön az Európai Parlamentnek, az Európai Unió Tanácsának és az Európai Bizottságnak a rendelet operatív végrehajtása terén elért eredményekről.

⁴ A Tanács 1024/2013/EU rendelete (2013. október 15.) az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról (HL L 287., 2013.10.29., 63. o.).

Az Európai Parlamenttel⁵ és a Tanáccsal⁶ kötött elszámoltathatósági megállapodások értelmében a jelentésben többek között ki kell térni a következőkre:

- a munka belső előkészítése, megszervezése és megtervezése;
- a monetáris politikai és a felügyeleti feladatok elkülönítésére vonatkozó követelménynek való megfelelés érdekében tett konkrét intézkedések;
- együttműködés más illetékes nemzeti vagy uniós hatóságokkal;
- a felügyeleti feladatok előkészítése során az EKB által észlelt akadályok;
- bármilyen aggodalomra okot adó fejlemény, vagy a magatartási kódex módosítása.

Az SSM 2014. február 4-én közzétett első negyedéves jelentése nem csupán a 2013. november 3-tól 2014. február 3-ig tartó időszakra terjedt ki, hanem a 2012. június 29-i euroövezeti csúcstalálkozó óta végzett előkészítő munkát is tárgyalta. A második jelentés a 2014. február 4. és május 3. közötti időszakot mutatta be. A harmadik jelentés a 2014. május 4. és augusztus 3. közötti időszakot fedi le. Az EKB szakértői állították össze, és a felügyeleti testület az EKB Kormányzótanácsával folytatott konzultációt követően hagyta jóvá.

A negyedik, egyben utolsó negyedéves jelentést 2014. november elején teszik közzé.

2 AZ SSM IRÁNYÍTÁSI STRUKTÚRÁINAK LÉTREHOZÁSA

2.1 A FELÜGYELETI TESTÜLET ÉS AZ IRÁNYÍTÓBIZOTTSÁG

A felügyeleti testület és annak irányítóbizottsága a vizsgált időszakban öt ülést tartott. A hivatalos ülések mellett az elnök és az alelnök által a részt vevő országokba tett látogatások részeként számos alkalommal zajlott informális eszmecsere a felügyeleti testület tagjai között. Az elnök – tekintettel a 2013 novemberében az Európai Parlament előtti, a kiválasztási eljárás részét képező meghallgatáson vállalt kötelezettségére, amely szerint 2014 végéig minden részt vevő tagállam felügyeleti hatóságához ellátogat – eddig az euroövezet 14 felügyeletének igazgatótanácsával és munkatársaival találkozott.

⁵ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament és az Európai Központi Bank között az egységes felügyeleti mechanizmus keretében az Európai Központi Bankra ruházott feladatok végrehajtásával kapcsolatos demokratikus elszámoltatás és felügyelet gyakorlásának szabályairól (HL L 320., 2013.11.30., 1. o.).

⁶ Egyetértési megállapodás az Európai Unió Tanácsa és az Európai Központi Bank között az egységes felügyeleti mechanizmussal összefüggő eljárások terén folytatott együttműködésről, amely 2013. december 12-én lépett hatályba.

A felügyeleti testület eljárási szabályzatával összhangban a felügyeleti testület egyes üléseire meghívták az Európai Bizottság és az Európai Bankhatóság (EBH) képviselőit, hogy számos területen biztosítsák az optimális kölcsönhatást az egységes piaccal. (Megjegyzendő, hogy a testület elnöke az EKB-t is képviseli az EBH felügyeleti tanácsában.)

A felügyeleti testület már teljesen kidolgozott határozattervezeteket készített, amelyeket az EKB Kormányzótanácsa az SSM-rendelettel összhangban a kifogásról való lemondáson alapuló eljárással fogadott el. A felügyelt intézmények jelentőségét meghatározó több mint száz döntés előkészítése és elfogadása zökkenőmentesen haladt (lásd a 3. pontot).

2.2 A FELÜLVIZSGÁLATI TESTÜLET

Az SSM-rendelet előírja, hogy az EKB felülvizsgálati testületet hozzon létre, amelynek feladata az EKB által az SSM-rendeletben rá ruházott jogkörben hozott határozatok belső adminisztratív felülvizsgálata lesz. E felülvizsgálat tárgya, hogy az EKB említett határozatai eljárásjogi és anyagi jogi szempontból megfelelnek-e az SSM-rendeletnek. A felülvizsgálati testület öt nagy szaktekintélynek örvendő tagból és két póttagból áll, akik megfelelnek az SSM-rendeletben lefektetett alkalmassági követelményeknek.

Az EKB 2014. május 1-jén pályázati felhívást tett közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában, melynek jelentkezési határidejét megfelelő számú jelentkező hiányában 2014. május 22-ről 2014. június 2-re kellett módosítani. A jelölteket a pályázati felhívásban megadott alkalmassági és kiválasztási feltételek szerint értékelték, figyelembe véve a nemek megoszlását és a földrajzi változatosságot. A bírálóbizottság öt tagot és két póttagot ajánlott az EKB Igazgatóságának figyelmébe. Az Igazgatóság a potenciális jelöltekről a felügyeleti testülettel folytatott egyeztetést követően megküldte a Kormányzótanácsnak a tagokra és póttagokra vonatkozó jelöléseket. A Kormányzótanács vonatkozó ülése előtti egy hónapos értesítési időszakra való tekintettel⁷ a felülvizsgálati testület tagjainak és póttagjainak kinevezésére vonatkozó határozatot jelenleg 2014. augusztus elejére irányozták elő.

2.3 A KÖZVETÍTŐ TESTÜLET

A monetáris politikai és a felügyeleti feladatok különválasztásának biztosítását elősegítendő, az SSM-rendelet egy további belső, úgynevezett közvetítő testület létrehozását írja elő. Az új egység célja, hogy – amennyiben az INH-k igénylik – rendezze a felügyeleti testület határozattervezetére vonatkozó, a Kormányzótanács által emelt kifogással kapcsolatos

⁷ Az EKB 2014. április 14-i határozata (EKB/2014/16) a felülvizsgálati testület, valamint annak működési szabályzata létrehozásáról (HL L 175., 2014.6.14., 47. o.).

nézeteltéréseket. A közvetítő testületnek a mechanizmusban részt vevő tagállamonként egy-egy – a Kormányzótanács és a felügyeleti testület tagjai közül kiválasztott – tagból kell állnia.

Az EKB Kormányzótanácsa 2014. június 2-án hivatalosan elfogadta a közvetítő testület és annak eljárási szabályzata létrehozásáról szóló EKB-rendeletet, amely 2014. június 20-án lépett hatályba. A felügyeleti testület alelnöke, aki a közvetítő testületnek nem tagja, a közvetítő testület elnökeként jár el.

A közvetítő testület létrehozásának folytatása érdekében, valamint figyelembe véve a fent említett EKB-rendelet azon követelményét, hogy az elnök „elősegíti a Kormányzótanács és a felügyeleti testület tagjai közötti egyensúly megteremtését”, a közvetítő testület elnöke jelenleg lépéseket tesz annak érdekében, hogy támogatást nyújtson a tagállamoknak a tagok delegálásához.

3 A JELENTŐS PÉNZINTÉZETEK JEGYZÉKÉRŐL SZÓLÓ HATÁROZATOK

Az SSM-keretrendelet értelmében az EKB feladata annak meghatározása, hogy az euroövezet mely hitelintézetei minősülnek jelentősnek. Az egyes hitelintézetek számára lehetőséget kell nyújtani arra, hogy élhessenek a meghallgatáshoz való jogukkal, majd 2014. szeptember 4-ig értesíteni kell őket státusukról. Ezenfelül az EKB a weboldalán köteles közzétenni a jelentős, valamint a kevésbé jelentős pénzügyintézetek jegyzékét.

A felügyeleti testület a folyamat lebonyolítása érdekében folyó év márciusában megkezdte a jelentőség felmérését. Ennek keretében az érintett INH-kkal szoros együttműködésben gyűjti össze és elemzi a szükséges információkat. A testület az elemzés alapján májusban javaslatot tett a jelentős hitelintézetek jegyzékére, és erről az összes érintett pénzügyintézetet értesítette, továbbá felkérte arra, hogy fejtsék ki észrevételeiket az Európai Központi Banknak, amely a weboldalán is közzétette a jegyzék előzetes tervezetét.

A jelentősnek minősített pénzügyintézetek észrevételeinek értékelését és megfontolását követően a felügyeleti testület határozatot hoz a jelentős hitelintézetek teljes jegyzékéről. Az egész folyamat – a hitelintézetek értékelése, a határozatok előkészítése és elfogadása, valamint az ezekről szóló értesítés eljuttatása több mint 120 pénzügyintézet és csoport részére az összes érintett hivatalos nyelven – jelentékeny elemzési, jogi és logisztikai kihívásokat támasztott, amelyek leküzdésében az EKB SSM-struktúrái szorosan együttműködtek az illetékes nemzeti hatóságokkal. Az EKB 2014. szeptember 4. előtt közzéteszi a weboldalán a jelentős és kevésbé

jelentős bankok végleges jegyzékét. Az SSM-keretrendelet értelmében az EKB legalább évente köteles felülvizsgálni a felügyelt szervezetek minősítését.

Az EKB az illetékes nemzeti hatóságokkal szoros együttműködésben elvégezte a jelentőség felmérését, amelyhez az SSM-rendeletben és az SSM-keretrendeletben rögzített feltételek szolgáltak alapul, nevezetesen:

- a a méret (30 milliárd eurót meghaladó értékű teljes eszközállomány);
- b az EU vagy bármely, a mechanizmusban részt vevő tagállam gazdasága tekintetében fennálló jelentőség (konkrétan, ha a teljes eszközállomány meghaladja az 5 milliárd EUR-t és egy részt vevő tagállam GDP-jének 20%-át);
- c a határon átnyúló tevékenység tekintetében fennálló jelentőség (konkrétan, ha a határon átnyúló tevékenységhez kapcsolódó eszközeinek teljes eszközállományon belüli aránya vagy a határon átnyúló tevékenységhez kapcsolódó kötelezettségállománynak az összes forráson belüli aránya 20 % felett van);
- d közforrásból származó közvetlen pénzügyi segítség kérése vagy fogadása az Európai Stabilitási Mechanizmusból (ESM);
- e az a tény, hogy a felügyelt szervezet a mechanizmusban részt vevő tagállam három legjelentősebb hitelintézetének egyike.

Az értékelés eredményeként jelenleg 120 hitelintézet vagy csoport tekinthető jelentősnek. Az ezen pénzügyintézetekre alkalmazott, jelentőségre vonatkozó kritériumok az alábbi táblázatban láthatók.

Jelentőséget meghatározó kritérium	Hitelintézetek/csoportok száma
Méret	97
Gazdasági jelentőség	13
Határon átnyúló tevékenység	3
A felügyelt szervezet a mechanizmusban részt vevő tagállam három legjelentősebb hitelintézetének egyike	7

Az említett pénzügyintézetek átfogó értékelése négy eset kivételével már folyamatban van. Ezek közül három a határon átnyúló tevékenység szempontja alapján minősül jelentősnek, amelyet az átfogó értékelés hatókörének meghatározásakor még nem vettek figyelembe. Ezeket a viszonylag kis méretű hitelintézeteket 2014. november 4. után vonják átfogó értékelés alá. A negyedik kivétel az egységes felügyeleti mechanizmuson kívüli bankcsoport fiókintezte, ennél fogva nem tartozik a vizsgálat hatókörébe.

Ugyanakkor az átfogó értékelésbe bevont összesen 11 pénzüintézetet kevésbé jelentősé minősítettek, főként a méretükre vonatkozó friss információk következtében (ebben az is közrejátszott, hogy az átfogó értékeléshez az összes potenciálisan jelentős pénzüintézet kiszűrése céljából a hivataloshoz képest 10%-kal alacsonyabb méretküszöböt alkalmaztak).

A pénzüintézetek jelentőségének értékelésekor fennállhatnak olyan különleges körülmények, amelyek a jelentős felügyelt szervezet kevésbé jelentősnek történő minősítését indokolhatják, holott hivatalosan megfelelnek a jelentősé minősítés szempontjainak. Az SSM-keretrendelet leszögezi, hogy az említett különleges körülmények „olyan sajátos és tényleges körülmények esetén állnak fenn, amelyek alapján a felügyelt szervezet jelentősé minősítése nem helyénvaló az SSM-rendelet célkitűzéseit és elveit és különösen a magas színvonalú felügyelet következetes alkalmazása biztosításának szükségességét figyelembe véve”. Az EKB az érintett INH-kkal közösen három olyan esetet talált, amelyben a pénzüintézeteket kevésbé jelentősnek minősítették, noha megfelelnek a jelentőséget meghatározó hivatalos kritériumoknak. A döntés alapját ezek közül két esetben az az igény képezte, hogy megőrizték az INH-k által jelenleg alkalmazott, integrált felügyeleti módszert. A harmadik esetben szereplő pénzüintézet – noha az adott tagállamban a három legjelentősebb egyike – túl kicsi ahhoz, hogy az EKB közvetlen felügyelete alá kerüljön.

A folyamatban lévő átfogó értékelést az annak hatókörébe tartozó minden bank esetében befejezik, függetlenül a bankok jelenleg ajánlott minősítésétől.

4 AZ EKB FELÜGYELETI FUNKCIÓJÁNAK KIALAKÍTÁSA

4.1 SZEMÉLYZETI KÉRDÉSEK

Megfelelő ütemben halad az EKB felügyeleti funkciójához szükséges vezetői és szakértői pozíciók betöltése. Az eddig kiírt állaspályázatokra több mint 15 700-an jelentkeztek, ami jól tükrözi, hogy mind az INH-k, mind a magánszektor berkeiből igen nagy az érdeklődés az SSM-pozíciók iránt.

Július közepéig összesen 118 vezetőt és tanácsadót vettek fel. Ezenkívül a jelentős bankokért felelős szervezeti egységekbe mintegy 280 szakértőt választottak ki, akik várhatóan 2014 második felében kezdik el a munkát. Ez jelentős állomás az SSM személyzeti struktúrájának kialakításában, lehetővé téve a közös felügyeleti csoportok késedelem nélküli összeállítását is. A fennmaradó álláshelyek betöltésére is elindult a célzott felvételi kampány. A kevésbé jelentős bankok felügyeletéhez, a horizontális és szakfunkciókhoz kapcsolódó mintegy 260 szakértő kiválasztása várhatóan 2014 végére lezárul. Ennek megtörténteig az INH-któl kiküldött

szakértők bevonásával látják el az említett területeken elvégzendő előkészítő munkát. Közülük sokan várhatóan az állandó és határozott időre szóló munkahelyeket is megpályázzák az SSM-ben, és megszerzett tapasztalatuknak köszönhetően valószínűleg sikerrel járnak, ami biztosítja a munka folytonosságát. A lezajlott kampányok eredményei alátámasztják ezt a várakozást. Július elejére az SSM öt szakterületére több mint 550 munkatársat vettek fel (állandó, határozott vagy rövid időre szóló szerződéssel).

Az eredmények ellenére fontos megőrizni a mostani lendületet, különösen a jelentkezések feldolgozása és kiválasztási folyamat lebonyolítása terén. Az EKB a felvételi folyamat minőségéhez és időigényéhez kapcsolódó kockázatok mérséklése érdekében több előszűrési módszert is alkalmaz (például az önéletrajzok szűrése, online teszt, külső helyszínen lebonyolítható írásbeli vizsga, előzetes szakmai válogató elbeszélgetés), amelyek a jelentkezések számától függően rugalmasan vehetők igénybe.

További kockázat lehet a vártnál hosszabb felmondási idő (különösen mivel számos jelenlegi munkáltató erősen le van kötve az átfogó értékeléssel), ami tovább késleltetheti a csoportok felállítását. Néhány állást ismételten kiírtak, mivel nem sikerült azonnal rátalálni a megfelelő profillal rendelkező jelöltekre, ugyanakkor mivel kevesebb pozícióról van szó, a kiírások pontosításával nő az esélye, hogy megtalálják a megfelelő szakembert. Mindenesetre az illetékesek semmi esetre sem hajlandóak engedményt tenni a minőség terén.

4.2 A KÖZÖS FELÜGYELETI CSOPORTOK

A jelentős bankok működésének felügyelete a közös felügyeleti csoportok feladata lesz. Minden egyes csoportot az EKB alkalmazásában álló koordinátor irányít majd, tagságába pedig beválasztják mind az EKB, mind a mechanizmusban részt vevő tagállamok INH-inak felügyeleti szakértőit.

Az EKB jól halad a csoporttagok felvételével és a szükséges előkészítő munkálatokkal. Az I. és a II. Mikroprudenciális Felügyeleti Főigazgatóságok (MS I és MS II) középvezetőinek felvétele lezárult; szinte mind a 117 csoport⁸ élére kiválasztották a koordinátort (30-at az MS I, 87-et pedig az MS II főigazgatóságban; néhányuk egynél több csoportot irányít, amennyiben kisebb jelentős pénzügyintézetről van szó), és a nyár végéig elfoglalják hivatalukat. A fennmaradó pozíciók betöltésére célzott kampányt indítanak.

A csoportkoordinátorokat az MS I osztály- és szekcióvezetői közül június elején választották ki, az MS II csoportkoordinátorait pedig a közelmúltban jelölték ki, mivel azoknak a

⁸ A 117-es csoportszám azért nem egyezik meg a mintegy 120 jelentős pénzügyintézetrel, mivel néhányuk ugyanabba a csoportba tartozik, például ha az adott pénzügyintézet valamely tagállamban a harmadik legnagyobb számú, és ez alapján sorolják a jelentősek közé.

tanácsadóknak a felvétele, akik közül az utóbbi főigazgatóság számára a koordinátorokat kiválasztották, csak az elmúlt hetekben zárult le. A nemrégiben kiválasztott koordinátorok közül még nem állt mindenki munkába, de szeptemberre előreláthatólag legtöbbjük megérkezik.

Az INH-k a közös felügyeleti csoportok országos alkoordinátorait zömében már júniusban kijelölték, megbízatásuk azonban időnként csak átmeneti időre szól, és attól függ, milyen lesz az SSM-hez való végső szervezeti alkalmazkodás. Az INH-k aktualizálták a közös felügyeleti csoportokba kerülők létszámát, és augusztus végéig a konkrét névsort is közölni fogják.

A vezetők, a felügyeleti munkatársak, valamint az elemzők (283 álláshely) felvétele terv szerint halad. A megtörtént kinevezéseknek köszönhetően a csoportok működéséhez szükséges (mintegy 200 főnyi) személyzet szeptemberre rendelkezésre áll.

Az I. és II. MS főigazgatóság a közelmúltban több tevékenységi irányt kialakított, amelyek célja, hogy meghatározzák a közös felügyeleti csoportok 2014. novemberi működésbe lépéséhez szükséges feladatköröket, folyamatokat és infrastruktúrát.

Az elmúlt hónapokban az érdekeltek több ízben ülészttek azzal a céllal, hogy felgyorsítsák azt a folyamatot, amelynek során a felügyeleti feladatokat átcsoportosítják az SSM-hez.

A felügyeleti testület elnökének az INH-k igazgatótanácsához és szakértőihez tett látogatásai mellett 13 SSM-tagállam INH-ival tartottak magas szintű találkozókat, amelyeken az INH-elnökök és csúcsvezetők mellett az EKB főigazgatói és igazgatói vettek részt. A találkozók foglalkoztak az SSM általános szerkezetével és céljaival, az egyes INH-k szerkezetével és felügyeleti módszertanával, végül pedig az INH-k arra irányuló terveivel, hogy felügyeleti rendszerüket majdan az SSM-nek megfelelően átalakítsák. A közeljövőben a többi INH-val további magas szintű találkozókat terveznek.

Az egyes országok jelentős pénzügyi intézeteiért felelős INH-k helyi szinten is számos projektnyitó értekezletet tartottak a közös felügyeleti csoportokkal. Ami a fennmaradó jelentős pénzügyi intézeteket illeti, a nyitóértekezletek időpontját a csoportkoordinátorok érkezésének megfelelően már kijelölték, vagy a közeljövőben jelölik ki. Ezekkel a találkozókkal kívánják elősegíteni többek között, hogy az EKB és az INH szakértői megismerkedjenek egymással, megállapodjanak egy munkatervben és az információcsere lebonyolítási módozataiban.

A találkozók másik célja, hogy az SSM-rendeletnek megfelelően kiegészítsék az egyes tagállamokban engedélyezett hitelintézetek korábbi felügyeletével és kockázati profiljával kapcsolatban az INH-któl kapott információkat. A felügyeleti dossziékba tömörített adatokat az MS I és II főigazgatóságok az elmúlt hónapok során elemzésnek vetették alá. A projektnyitó értekezleteken az EKB és az INH-k szakértői megvitatták az INH-któl kapott aktákat, valamint összefoglalták az EKB számára a közelmúlt történéseit, fejleményeit. Mind a magas szintű

találkozókat, mind a közös felügyeleti csoportok nyitóértekezletei között sor került az érintett bankok felső vezetőivel tartott bevezető értekezletekre is. Az átmeneti szakaszban a közös csoportok a bankok felső vezetését is szisztematikus vizsgálatnak vetik majd alá, kitérve a jövőbeli felügyeleti struktúrára, a feladatkörökre és a döntéshozó folyamatban illetékes kapcsolattartó személyekre.

Az EKB júniustól a felügyeleti kollégiumok és válságkezelő csoportok több mint tíz ülésén megfigyelőként részt vett. A kollégiumokban való részvétel alkalmával jelentik be a tőkével és likvid forrásokkal kapcsolatos közös döntéshozatal menetrendjét, továbbá lehetővé teszik az INH-k számára a döntések előkészítésének megfelelő ütemezésű összehangolását.

Az MS I és II főigazgatóságok emellett előkészítik a közös felügyeleti csoportokat az átfogó értékelés eredményei nyomán esetleg szükségessé váló felügyeleti intézkedések meghozatalára (lásd a 8. pontot).

Több nehéz feladattal is meg kell birkóznunk, hogy a közös felügyeleti csoportok már jóval a 2014. novemberi indulás előtt teljes mértékben működőképesek legyenek. Az SSM személyzetének felvételéhez kapcsolódó általános kockázatok miatti problémák mellett (például az új munkavállalók késedelmes munkába állása, az egyes szakterületek specialistáinak felkutatása stb.), a közös felügyeleti csoportoknak több jelentős feladatot is el kell végezniük az elkövetkező hónapokban, mint például:

- az INH-k és a bankok egyre nagyobb mértékű bevonása;
- az átfogó értékelés eredményeinek értékeléséhez szükséges készségek elsajátítása;
- a kollégiumok vezetői funkciói átvételének előkészítése;
- a közös felügyeleti csoportok napi szintű feladatvégzésének irányításához szükséges infrastruktúra kiépítése (szorosan együttműködve a horizontális és specializált szolgáltatásokat nyújtó MS IV főigazgatósággal).

4.3 A SZAKTERÜLETEK KÜLÖNVÁLASZTÁSA

Az SSM-rendelet a következőképpen határozza meg a különválasztás elvének szempontjait:

- i a célok különválasztása
- ii a feladatok különválasztása;
- iii szervezeti szintű elkülönítés;
- iv az eljárások elkülönítése a Kormányzótanács szintjén.

Az SSM-rendelet előírja, hogy az EKB-nak belső szabályokat – többek között a szakmai titoktartásra és az információcserére vonatkozó előírásokat – kell elfogadnia és nyilvánosságra hoznia egyfelől a felügyeleti feladatok, másfelől pedig a monetáris politikai és egyéb feladatok különválasztása terén.

Az SSM-rendeletben előírt szervezeti és eljárási szintű elkülönítést célzó már meghozott intézkedések mellett a felügyeleti és a monetáris politikai funkciók közötti információcserével kapcsolatban is megindult a munka: jelenleg a megfelelő csatornák és irányítási struktúrák felállításán dolgoznak. A munka várhatóan a két szakpolitikai terület közötti információcsere szabályait lefektető jogszabályjavaslatot eredményez majd. A szabályok megalkotásánál messzemenően figyelembe veszik a vonatkozó törvények és rendeletek⁹, valamint a KBER alapokmányában rögzített általános szolgálati titoktartási kötelezettségek maradéktalan és szigorú betartását.

4.4 MAGATARTÁSI KÓDEX A BANKFELÜGYELETBEN RÉSZT VEVŐ EKB-S SZAKÉRTŐK ÉS VEZETŐK RÉSZÉRE

Az SSM-rendelet előírja, hogy az EKB Kormányzótanácsa magatartási kódexet dolgozzon ki és tegyen közzé az EKB bankfelügyeletben dolgozó szakértői és vezetősége részére. Az EKB összeállította a bank összes munkavállalójára vonatkozó etikai feltételrendszer általános felülvizsgálatának részeként az említett etikai magatartási szabályok tervezetét. A tervezett szabályok figyelembe fogják venni az SSM-rendeletben és az intézményközi megállapodásban megfogalmazott követelményeket. Június közepén a szabályzattervezetet betérjesztették a felügyeleti testület, illetve a munkavállalói képviselő elvé, hogy július végéig, illetve szeptemberig vitassák meg, mielőtt október folyamán betérjesztik az EKB Igazgatósága és a Kormányzótanács elé. Az EKB-nak a javaslat elfogadása előtt az intézményközi megállapodással összhangban az Európai Parlament elé kell tárnia a magatartási kódextervezet fő elemeit. Az etikai szabályzat felülvizsgálata előreláthatólag az EKB felügyeleti feladatainak 2014. novemberi teljes átvétele előtt lezajlik.

4.5 MAGATARTÁSI KÓDEX A FELÜGYELETI TESTÜLET TAGJAI RÉSZÉRE

Az EKB eljárási szabályzata előírja a felügyeleti testület számára, hogy tagsága részére elfogadjon, illetve aktualizáljon egy magatartási kódexet, amelyet a bank weboldalán is közzétesznek. Az EKB-ban jelenleg folyik a felügyeleti testület számára irányadó etikus magatartásra vonatkozó szabályzat kidolgozása. Ebben figyelembe veszik az SSM-rendelet

⁹ Például a tőkekövetelményekről szóló irányelv, az EKB által végzett statisztikai adatgyűjtésről szóló 2533/98/EK rendelet, valamint az adatvédelemről és banki titoktartásról szóló jogszabályok.

előírásait, amelyek átfogó, hivatalos eljárásrend és arányos időszakok megállapításáról és fenntartásáról rendelkeznek, hogy a felügyeleti testület tagságát érintő, hivataluk utáni két éven belüli alkalmazásból eredő összeférhetlenségi esetek előfordulását előzetesen felmérjék és kiküszöböljék.

5 JOGI KERETRENDSZER

5.1 AZ EKB FELÜGYELETI DÍJAKRÓL SZÓLÓ RENDELETTERVEZETÉVEL FOGLALKOZÓ NYILVÁNOS KONZULTÁCIÓ

A rendelet 30. cikke 2. bekezdése értelmében a hitelintézeteknek vagy fiókoknak felszámított díj összegét az EKB által meghatározott, előre közzétett szabályoknak megfelelően kell kiszámítani. A szabályok meghatározása előtt az EKB köteles konzultálni a nyilvánossággal, elemeznie a várható költségeket és hasznot, majd nyilvánosságra hoznia mindkettő eredményét. Emellett a rendelet 4. cikke 3. bekezdése értelmében az EKB-nak nyilvános konzultációt kell tartania azokról a rendeleteiről, amelyeket az SSM-rendelet által ráruházott feladatok elvégzése céljából hozott.

Miután az EKB felügyeleti díjakról szóló rendelettervezetét átadták az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Ügyek Bizottságának, az intézményközi egyezmény vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően 2014. május 27-én kezdetét vette a nyilvános konzultáció, amelynek keretében az érdeklődők július 11-ig adhatták le észrevételeiket. Június 24-én ezenkívül nyilvános meghallgatást is tartottak a bankban, ahol fel lehetett tenni a jogszabálytervezettel kapcsolatos kérdéseket.

A határidőre 31 észrevételcsomagot nyújtottak be európai és országos piaci és banki szervezetek, pénz- és hitelintézetek, valamint jogászok. Az észrevételeket a javaslattervezetre gyakorolt hatásukkal együtt értékelik, kitérve a költség-haszon szempontokra is, majd a visszajelzéseket tartalmazó nyilatkozattal együtt közzéteszik őket a bank weboldalán. Az EKB felügyeleti díjakról szóló rendeletét még 2014. november 4., vagyis a felügyeleti tevékenység megkezdése előtt elfogadják és életbe léptetik.

5.2 AZ EKB SZOROS EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL SZÓLÓ HATÁROZATÁNAK UTÓÉLETE

Az SSM-rendelet értelmében az eurót még be nem vezetett EU-tagállamoknak is lehetőségük van a szoros együttműködésen alapuló rendszer keretében csatlakozni az SSM-hez. Míg az EKB és a folyamodó tagállam illetékes hatósága közötti szoros együttműködés kialakításának fő feltételeit a rendelet 7. cikkében fogalmazzák meg, az eljárási vonatkozásokat – például az

együttműködés iránti kérelem időzítése és tartalma, az EKB általi elbírálás és a végső döntés meghozatala – az EKB/2014/5 határozatban¹⁰ írják elő.

Habár az EKB/2014/5 határozat 2014. február 27-én hatályba lépett, az ismertetett eljárás alapján eddig még nem érkezett kérelem a szoros együttműködés létrehozására. Néhány tagállamból ugyanakkor nem hivatalosan érdeklődést jeleztek, és az esetleges együttműködés megvitatása céljából most szervezik a kétoldalú találkozókát.

5.3 A TANÁCS 2532/98/EK RENDELETÉNEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ EKB-AJÁNLÁS

Az Európai Központi Bank szankciók kiadására vonatkozó hatásköréről szóló 2532/98/EK rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló, 2014. április 16-án elfogadott EKB/2014/19 ajánlást 2014. május 14-én tették közzé az EU Hivatalos Lapjában¹¹. A módosítással koherens rendszert kívánnak kialakítani az EKB felügyeleti feladatainak végrehajtásához kapcsolódó közigazgatási szankciók kiszabásának szervezésére.

6 FELÜGYELETI MODELL

6.1 A FELÜGYELETI SZABÁLYZAT VÉGLEGESÍTÉSE

A felügyeleti szabályzat az SSM munkatársainak szóló belső dokumentum, amely a hitelintézetek felügyeletének folyamatait és módszertanát, valamint az SSM-en kívüli hatóságokkal való, illetve a mechanizmuson belüli együttműködésre szolgáló eljárásokat ismerteti. A felügyeleti testület 2014. januári első ülésén jóváhagyta a felügyeleti szabályzat előzetes változatát. További finomítást követően jelenleg terjesztik részenként a felügyeleti testület elé jóváhagyásra.

A szabályzat főbb módosításai a következő területeket érintik:

- a közös felügyeleti csoportok összetétele és személyzete;
- felügyeleti folyamatok;
- az EKB-n belüli hatás- és feladatkörök;
- a helyszíni szemlék módszertana;

¹⁰ A mechanizmusban részt vevő, euroövezeten kívüli tagállamok illetékes nemzeti hatóságaival folytatott szoros együttműködésről szóló 2014. január 31-i EKB/2014/5 határozat (HL L 198, 2014.7.5. 7. o.).

¹¹ HL C 144, 2014.5.14., 2. o.

- az SSM felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárásának (SREP) módszertana és folyamata.

Az SSM számára fejlesztett SREP-módszertan összhangban van az EBH SREP-vel kapcsolatos iránymutatásaival. Adatokat gyűjtöttek mind a kockázati mutatók fejlesztése, mind a további kalibráció elősegítése érdekében. Az adatgyűjtést az illetékes nemzeti hatóságokkal együttműködve „a legnagyobb gondosság” elve alapján bonyolították le.

Az aktualizált felügyeleti szabályzat a 2015-re előirányzott tevékenység tervezését támogatja majd. Várhatóan élő dokumentum lesz, azaz rendszeresen frissítik majd, hogy tükrözze a piaci fejleményeket és az új felügyeleti gyakorlatot.

6.2 AZ SSM FELÜGYELETI GYAKORLATÁRÓL SZÓLÓ NYILVÁNOS ÚTMUTATÓ ELKÉSZÍTÉSE

Az SSM-re közzétételi követelmények is vonatkoznak, hiszen fontos, hogy a felügyeleti modellről a nyilvánosságot és a felügyelt szervezeteket egyaránt megfelelően tájékoztassák. Az intézményközi megállapodás például előírja, hogy a felügyeleti gyakorlatról útmutatót tegyenek közzé az EKB weboldalán.

Ezzel összefüggésben az EKB most véglegesíti az SSM általános működését bemutató, „*Az egységes felügyeleti mechanizmus bankfelügyeleti megközelítésének útmutatója*” című felhasználóbarát dokumentumot. Ebben elsősorban a jelentősnek és kevésbé jelentősnek minősített hitelintézetek felügyeletében alkalmazott főbb folyamatokat és módszertant tekintik át. Így például bemutatják a közös felügyeleti csoportok munkáját, és meghatározzák, hogyan működjenek együtt az SSM-hez tartozó szervezeti egységek a felügyeleti ciklus fejlesztése során.

Az SSM-rendeletet és az SSM-keretrendeletet kiegészítő útmutató az euroövezet összes hivatalos nyelvén elérhető lesz. Mivel a célja nem a jogi követelmények megállapítása, nem ró jogi kötelezettséget sem a hitelintézetekre, sem az SSM-re.

Mint a negyedéves jelentés előző számaiban már említésre került, az EKB még az előtt tervezi kiadni az útmutatót, hogy 2014. november 4-én teljesen átveszi a felügyeleti feladatkört. Az időben való publikálás segíti a felügyelt szervezeteket abban, hogy jobban megértsék az SSM fő felügyeleti folyamatait, és szükség esetén módosítsák belső eljárásrendjüket.

7 EGYÉB RELEVÁNS MUNKATERÜLETEK ELŐKÉSZÍTÉSE

7.1 A FELÜGYELETI ADATSZOLGÁLTATÁSI KERETRENDSZER

Miután a felügyeleti testület 2014 áprilisában jóváhagyta a felügyeleti adatszolgáltatási szabályzatot (Supervisory Reporting Manual), amely a felügyeleti tevékenységet támogató adatszolgáltatási keretrendszert biztosítja, a vizsgált időszak legfontosabb tevékenysége a harmadik adatgyűjtési próbaprogram volt.

A március elején kezdődött, lassan a végéhez közeledő program célja, hogy finomhangolja a központosított kockázatértékelési rendszer előkészítő munkálatait, valamint tovább javítsa annak módszertanát. A kockázatértékelési rendszer fejlesztése mellett az adatok a későbbi horizontális kockázatelemzési infrastruktúra modelljének fejlesztésében is fontos szerepet játszanak.

Az adatgyűjtést tartalmi szempontból szorosan összehangolták az INH-kkal. Az eredeti határidő a bankok és az INH-k igényeihez igazodva két héttel későbbre került (2014. május közepéről május végére).

További folyamatban lévő fontos feladat a nem harmonizált, azaz az EBH végrehajtás-technikai standardjaiban nem meghatározott adatkategóriák adatszolgáltatási keretrendszerének kialakítása (különös tekintettel a kamatláb-kockázat felméréséhez szükséges adatokra), valamint az adatszolgáltatási követelményekre vonatkozó jogszabályok előkészítése.

Jelentős előrelépés történt a felügyeleti adatok és metaadatok gyűjtéséhez, tárolásához, terjesztéséhez, valamint minőségének elemzéséhez és javításához szükséges felügyeleti banki adatkezelési rendszer (SUBA) megvalósítása terén. A felhasználói igények prioritási sorrendjét figyelembe véve a felügyeleti adatok első hulláma 2014. július 31-től gyűjthető össze a jelentős pénzügyintézetektől. A SUBA adatkezelési rendszer fejlesztése tovább folytatódik. A fejlesztés célja az adatszolgáltatási lehetőségek bővítése és az összegyűjtött adatok minőségének javítása. Az EKB 2015-től a kevésbé jelentős pénzügyintézeteket érintő adatgyűjtést is végez, amelynek során az EBH végrehajtás-technikai standardjainak sablonjait alkalmazza. A SUBA adatkezelési rendszer idővel az egyéb felügyeleti adatigényeket is fokozatosan ellátja.

A monetáris politikai és egyéb szakterületek céljaira kidolgozott adatsorok a felügyeleti feladatokat is szolgálni fogják. Példa erre az Intézmények és fiókvállalatok adatbázisának nyilvántartása (RIAD), amely a jelentős bankcsoportok feltérképezését támogatja, valamint a részletes hitelezési adatok „Analytical Credit” (Hitelanalitika) nevű, kiterjedt adatbázisa – az utóbbi, több célra felhasználható eszköz fejlesztése jelenleg is zajlik.

7.2 INFORMATIKA

Az SSM létrehozása, működési modelljének és a tevékenységéhez kapcsolódó folyamatoknak a kialakítása nagyarányú informatikai fejlesztést és támogatást igényel, amelynek legfontosabb területei a következők:

- ***Közös informatikai szolgáltatások:***
 - Az SSM szakértőinek ideiglenes munkahelyét integrálták az EKB informatikai hálózatába.
 - Egyes olyan INH-k, amelyek nem központi bankok, nem férnek hozzá a KBER/eurorendszer informatikai infrastruktúrájához („CoreNet”), és jelenleg alakítják ki a hálózati kapcsolatot a megfelelő NKB-kkal (AT, LU, LV és MT). Két INH (DE és AT) kifejezetten közvetlen kapcsolattal kíván csatlakozni az infrastruktúrához, ez azonban csak a CoreNet új verziójának pillanatnyilag 2015 első negyedévére tervezett kiépítése után lesz kivitelezhető.
 - Új igényként merült fel a bizalmas e-maileknek és dokumentumoknak az EKB és a jelentős pénzüzetek közötti továbbítása, amelyre az idő szűkére való tekintettel a leginkább kivitelezhető megoldást a TLS (Transport Layer Security) protokoll használata jelentené. Már el is készült a TLS protokoll alkalmazására vonatkozó javaslat.
- ***Együttműködés, munkafolyamat- és információkezelés:*** Az elérhetőségi adatok és lekérdezések kezelését szolgáló informatikai projekt jelenleg kivitelezési fázisban van; első elemeit 2014 júliusában helyezik üzembe. A SSM miatt várható fokozott terhelésre számítva folyamatban van a közös informatikai szolgáltatások és a dokumentumkezelő rendszer kapacitásának felmérése.
- ***Vállalati erőforrás-tervezés:*** Folyamatban van és 2014 második felére befejeződik a díjbeszedéssel és az SSM költségvetésével, a szervezeti struktúrával és a jelentéstétellel kapcsolatos informatikai követelmények teljesítése.
- ***Adatgyűjtés, adatminőség-kezelés és analitika:*** Kifejlesztették és telepítették a SUBA adatkezelési rendszer első elemeit. A projekt elsősorban arra irányul, hogy lehetővé tegye az EKB számára a meghatározott felügyeleti adatok XBRL formátumú fogadását az összes SSM-országból, összhangban az EBH végrehajtás-technikai szabványaival. A SUBA rendszerre vonatkozó felhasználói igények alapján megtervezték, megvalósították és tesztelték az SSM INH-k, az EKB és az EBH közötti üzenetváltási szolgáltatást, amelyet várhatóan 2014 első negyedévében aktiválnak. Ezenfelül kereskedelmi szoftvertermékek segítségével kifejlesztették az XBRL-feldolgozó alkalmazást, valamint az adatérvényesítésre és -elemzésre szolgáló platformot. A SUBA első verzióját 2014

júliusában helyezték üzembe. A tervek szerint 2014 vége előtt további iterációk és verziók várhatók.

- **Információkezelő Rendszer (IMAS):** Az IMAS rendszer biztosítja az alapot ahhoz, hogy a hitelintézetek felügyeletében összehangoltak legyenek a folyamatok, és érvényesüljön a konzisztencia elve. Az SSM működésének főként a kezdeti szakaszában az IMAS kiemelten fontos szerepet játszik majd abban, hogy minden közös felügyeleti csoport garantáltan közös módszertant és szabványokat alkalmazzon. A szoftverfejlesztés a szoros határidőket előíró terveknek megfelelően zajlik. A fejlesztésért felelős projektcsoport fő feladata jelenleg a teszt- és képzési környezet előkészítése a közös felügyeleti csoportok tagjai és az SSM horizontális szolgáltatásainak felhasználói számára. Ennek tekintetében döntő fontosságú lesz, hogy mennyiben állnak rendelkezésre az INH-k által a közös felügyeleti csoportokba delegált tagok. Ez a záloga annak, hogy 2014. november 4-re sikeresen telepítsék az IMAS rendszert az SSM minden csoportjánál.

8 ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

Javában folyik az átfogó értékelés, amelynek során több területen is előrelépésről lehet beszámolni. Az eszközminőség-vizsgálat főbb munkamoduljait augusztusban fejezik be, ami – figyelembe véve a minőségbiztosítási folyamatot – nagyjából megfelel az ütemezésnek. A bankok benyújtották az EKB, az INH-k és az EBH elé a mikroszintről induló stressztesztek előzetes eredményeit, amelyeket még egy szeptember elejéig tartó minőségbiztosítási folyamatnak is alávetnek. Jelenleg véglegesítik az eszközminőség-vizsgálat és a stresszteszt összekapcsolásának metodológiáját, amit augusztus első felében szándékoznak közzétenni. 2014. július 17-én nyilvánosságra hozták az átfogó értékelés bankokra lebontott eredményeinek közzétételére alkalmazandó sablonokat, amelyekről előzetesen konzultáltak a bankokkal. Az átfogó értékelés végső eredményeinek közzététele után azokat a bankokat, amelyeknél tőkehiány áll fenn, felszólítják, hogy két héten belül nyújtsanak be tőketerveket. Ezeket a felügyelet kiértékeli, végrehajtásukat pedig a közös felügyeleti csoportok fogják figyelemmel kísérni.

8.1 AZ ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS MUNKAMODULJAI: AZ ELÉRT EREDMÉNYEK

Az eszközminőség-vizsgálat második fázisát, amely a tényleges kivitelezést foglalja magában, az ütemtervnek megfelelően 2014 augusztusának elején fejezik be. A második fázis fontos eredményei közé tartozik, hogy a bankok összeállították és benyújtották a banki kölcsönök részletező elektronikus táblázatokat és hitelaktákat, értékelték az adatok megbízhatóságát,

elvégezték a folyamatok, irányelvek és számviteli szempontok, valamint a kereskedési könyv felülvizsgálatát. Ezenkívül a fedezetértékelés, a hitelakták felülvizsgálata, a hármas szintű, nem származtatott eszközök újraértékelése és a hármas szintű származtatott termékek árazási modelljének felülvizsgálata is igen közel van a befejezéshez; jelenleg folyik azokkal a konkrét aspektusokkal kapcsolatos minőségbiztosítás, amelyek a benyújtott adatok elemzése nyomán merültek fel. Augusztus 1-jéig a banki ellenőrzést végző csoportok beadták az összes munkamodul eredményeit magában foglaló eszközminőség-vizsgálaton alapuló, kitöltött, általános tőkekiigazítási sablonokat. Ezeken minőségbiztosítást végeznek majd, és felhasználják őket a stressztesztel való összekapcsolás során. Az eszközminőség-vizsgálati eredmények önmagukban is előidézhetik, hogy a bankoknak további tőkére lesz szükségük.

A stresszteszt kezelésében az EKB szorosan együttműködik az EBH-val. A bankoktól kapott, mikroszintről induló stresszteszt-eredmények minden részletre kiterjedő minőségbiztosítását az EKB és az INH-k július és augusztus folyamán bonyolítják le. Az eszközminőség-vizsgálatot szeptember-októberben egyesítik a stressztesztel egy jelenleg véglegesítés alatt levő módszertan alapján, amelyet augusztus első felében útmutató formájában közzétesznek. Ez egy hibrid megközelítés lesz abban az értelemben, hogy az összekapcsolást egyrészt a bankok, másrészt pedig az INH-k és az EKB szakértőiből álló, központi irányítású team végzi.

Az eszközminőség-vizsgálat összes eredményét belefoglalják a stressztesztbe. Az eszközminőség-vizsgálatban szereplő minden portfólió esetében (i) módosítják a 2013. év végi nyitómérleget és tőkemegfelelési mutatót úgy, hogy az eszközminőség-vizsgálat eredményeit is beleveszik, és (ii) a teljes veszteség stressztesztbeli előrejelzésére alkalmazott paramétereket módosítják, hogy ezek tükrözzék a bankok saját adatai és a minőségvizsgálat eredményei közötti esetleges lényegesebb különbségeket. Ez a régebbi stressztesztetekhez képest jelentős újítás.

Miután az EU Tanácsa 2014. július 23-án hivatalosan jóváhagyta Litvánia 2015. január 1-ji belépését az euroövezetbe, annak érdekében, hogy az övezet többi országához igazodjanak, az előreláthatólag majd jelentősnek minősülő litván bankokkal elvégzik majd az euroövezeti országokban is alkalmazott projektmenedzsmentet, módszertant és ütemezést alkalmazó átfogó értékelést.

8.2 A BANKOKKAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS A VÉGLEGES EREDMÉNYEK KÖZZÉTÉTELE ELŐTT

Az elkövetkező hónapokban és az átfogó értékelés eredményeinek októberi közzététele előtt a felügyelők és a bankok kapcsolattartása, amely a rendes felügyeleti folyamat részét képezi, fokozott intenzitással zajlik abból a célból, hogy ellenőrizzék a tényadatokat és az értékelés

egyres munkamoduljaiban feltárt eredmények helyességét. A folyamat során a bankokkal közölt vizsgálati eredmények részleges, előzetes jellegűek, amit egyértelműen jelölnek is, amivel hangsúlyozzák, hogy nem szabad őket nyilvánosságra hozni.

Szeptember és október folyamán sor kerül a bankok bevonásával, a „felügyeleti párbeszéd” részeként a részleges és előzetes eszközminőség-vizsgálati és stresszteszt-eredmények áttekintésére (a két komponens összekapcsolásából adódó elemekkel együtt). Az EKB irányításával lebonyolítandó találkozók lehetővé teszik a bankok és a felügyelet közötti kölcsönös egyetértéshez nélkülözhetetlen tárgyalásokat, amelyek során áttekintik a lezajlott vizsgálatok eredményei mögötti egyes hatóerőket és fő elemeket, ámbár ezeknek a banki tőkemutatóra gyakorolt végleges és teljes hatásával nem foglalkoznak, tehát egyelőre nem tájékoztatják a bankokat a végeredményről.

Október második felében az átfogó értékelés eredményeinek publikálása előtt még az EKB-nak jóvá kell őket hagynia.

A végeredményt teljes egészében röviddel az előtt közlik a bankokkal, hogy a piacokat tájékoztatják.

8.3 AZ ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS EREDMÉNYEINEK KÖZZÉTÉTELE

2014. július 17-én az EKB nyilvánosságra hozta az átfogó értékelés bankokra lebontott eredményeinek közzétételére szolgáló sablonokat. A publikálás előtt konzultációt tartottak, amelynek keretében a bankoknak lehetőségük nyílt írott formában, illetve a pénzügyi és kockázati ügyekért felelős vezérigazgatók, valamint az EKB és az INH-k képviselői között, az EKB frankfurti székházában tartott tárgyalássorozaton személyesen is a sablonokkal kapcsolatos észrevételeket tenni.

A kiadott sablonok a következő részekből állnak:

- a **Legfontosabb eredmények, áttekintés:** az egyes bankok átfogó értékelési eredményeinek összefoglalója, amely a vizsgálatnak az adott bank elsődleges alapvető tőkéjére gyakorolt általános hatását mutatja be, lebontva az egyes kiigazításokra, amelyek a vizsgálat fő elemeiből származnak (azaz eszközminőség-vizsgálat, az alap- és kedvezőtlen stresszteszt-forgatókönyv). Szerepel még benne a bankok által 2014. január 1. és szeptember 30. között végrehajtott főbb tőkeműveletek áttekintése.
- b **Az eszközminőség-vizsgálat részletes eredményei:** a vizsgálati eredményekkel kapcsolatos konkrét meglátások, amelyek a teljes elsődleges alapvető tőkében is tükröződnek. A bemutatott kiigazítások az egyes munkamodulok szerint csoportosítva vannak feltüntetve, tehát eredményszemlélet alapján elszámolt eszközökkel foglalkozó, illetve a valós értékkel dolgozó modulokból eredő kiigazítások alapján. A táblázat

ezenkívül a program alapját képező portfóliókiválasztásról, valamint az eszközminőség-vizsgálat eredményeinek a fő eszközminőség-mutatókra gyakorolt hatásáról is informál.

- c **A stresszteszt részletes eredményei:** a sablonnak ez a része megegyezik az EBH stresszteszthez tartozó adatszolgáltató sablonjával, ahol az SSM-bankok eredményei az eszközminőség-vizsgálaton alapuló kiigazításokat is magukban foglalják.

Az EKB a banki szintű eredmények mellett összevont jelentést is közzétesz, amelyben a teljes banki mintán végzett vizsgálatok eredményeit szélesebb perspektívában mutatja be a konkrét kérdések összevont elemzéseivel és a módszertani magyarázatokkal együtt.

8.4 A KORREKCIÓS INTÉZKEDÉSEK ELŐKÉSZÍTÉSE, ÉRTÉKELÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA

Az eredmények 2014. október második felében történő közzétételét követően azokat a bankokat, amelyeknél tőkehiány áll fenn, felszólítják, hogy két hetes határidőn belül nyújtsanak be tőketerveket. Ezeket a felügyelet kiértékeli, majd 2014. november 4-étől a közös felügyeleti csoportok szorosan nyomon követik végrehajtásukat. A korábbi tájékoztatásnak megfelelően az eszközminőség-vizsgálatban vagy a stresszteszt alapforgatókönyvében megállapított tőkehiány esetén a bankoknak hat hónapon belül, a stresszteszt kedvezőtlen forgatókönyvében való megállapítás esetén pedig kilenc hónapon belül kell helyreállítani tőkepozíciójukat.

A tőkepozíció helyreállítására a tőkehiányról és az átfogó értékelést követő tehermegosztásról szóló, az ECOFIN Tanács és az eurocsoport által 2014. július 9-én közzétett feladatmeghatározás érvényes. A tőkehiány pótlása elsősorban magánforrásból történik.

Mindemellett, amint az a feladatmeghatározásban is olvasható, bizonyos esetekben közforrásból történő feltőkésítésre lehet szükség, azonban ez csak kivételes helyzetben fordulhat elő, és csak akkor alkalmazható, ha egy tagállam gazdaságában bekövetkezett súlyos zavar elhárítása és a pénzügyi egyensúly megőrzése érdekében feltétlenül szükséges. 2015 januárjától a közpénzek felhasználása azt jelezné, hogy az adott pénzügyi intézet csődhelyzetben lévőnek vagy valószínűleg csődközelinek minősül, ami a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv (BRRD) minden feltételének megfelelő, elővigyázatossági célú állami feltőkésítés kivételével szanáláshoz vezetne. Az elővigyázatossági feltőkésítést nem követi szanálás, és az állami támogatásra vonatkozó szabályok értelmében végső jóváhagyáshoz kötött, beleértve a szerkezetátalakítási terv bemutatását és a tehermegosztást, így esélyegyenlőséget biztosít.

A bankok által benyújtott tőketervek az EKB által kifejlesztett konkrét sablonra épülnek. Az általános elvárás szerint az eszközminőség-vizsgálatban és a stresszteszt alapforgatókönyvében feltárt hiány pótlására főként az elsődleges alapvető tőke újonnan kibocsátott instrumentumai

vehető igénybe. A stresszteszt kedvezőtlen forgatókönyve alapján megállapított hiány kiegészítő, alapvető tőkeinstrumentumokkal történő pótlása az EKB 2014. április 29-i sajtóközleményében foglaltaknak megfelelően az átváltás vagy adósságleírás küszöbértékétől függően korlátozottan alkalmazható. Nem vonatkozik korlátozás a stresszteszt időtartama alatt feltétel nélkül, előre meghatározott módon elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokra váltható, meglévő instrumentumok elfogadhatóságára, valamint a tagállamok által pénzügyi támogatási programok keretében alkalmazott meglévő állami támogatási eszközökre.

Az eszközértékesítés és annak az eredményre, a kockázattal súlyozott eszközökre és az elsődleges alapvető tőkéből történt levonásokra gyakorolt hatása kizárólag rendkívüli intézkedésként fogadható el, ha egyértelműen megállapítható, hogy nem tartoznak a normális szervezeti tevékenység körébe. Ebbe a kategóriába jellemzően a határozottan elkülönített portfóliók nagy eszközértékesítési programjai (például az értékpapírosított portfóliók eladása) és a leányvállalatok értékesítése tartoznak. A hivatalos adósságleépítési vagy szerkezetátalakítási tervek hatását is figyelembe veszik (az Európai Bizottsággal kötött megegyezésnek megfelelően).

A kockázattal súlyozott eszközöknek az 1. pillér szerinti kockázati modell változásai és az 1. pillér számítási megközelítéseinek módosításai következtében történt csökkentése csak akkor minősül elfogadhatónak a tőkehiány pótlására, ha ezek a változtatások már az átfogó értékelés eredményeinek közzététele előtt tervben voltak, és a megfelelő INH jóváhagyta őket.

A bankok tőketerveikben javasolhatják, hogy a kizárólag az eszközminőség-vizsgálat alapján megállapított tőkehiányt a 2014. évi eredménytartalékkal ellensúlyozzák. A stresszteszt alapvető kedvezőtlen forgatókönyve alapján megállapított tőkehiányt illetően csak a 2014-ben realizált céltartalék-képzés előtti eredmény és az azonos évre a stresszteszt-forgatókönyvekben előre jelzett, céltartalék-képzés előtti eredmény különbsége fogadható el enyhítő intézkedésként. Ennek oka, hogy a teljes összeg beszámítása esetén duplán számolnának, mivel az eredményt már figyelembe vették a bank által a stresszteszthez benyújtott prognózisban.

A közös felügyeleti csoportok kiértékelik a tőkét érintő összes tervezett intézkedés megvalósíthatóságát, életképességét és hitelességét. Ha egy tőketervet nem találnak megfelelőnek vagy kellőképpen hitelesnek, az EKB az SSM-rendelet 16. cikkével összhangban határoz a lehetséges felügyeleti intézkedésekről. Ezeket azután az átfogó értékelés eredményein, a tőketervek értékelésén és az INH-k által végzett éves felülvizsgálat és értékelés eredményén alapuló, 2014. évi SREP nyomán kialakított határozat részeként fogantatosítják.

Miután a fenti határozatot a tervek szerint 2014 decemberében eljuttatják a bankokhoz, a közös felügyeleti csoportok az adott bankkal folytatott folyamatos párbeszéd alapján, szükség szerint a

meglévő felügyeleti kollégiumok bevonásával megkezdik a tőketervek megvalósításának ellenőrzését.

A csoportok az ellenőrzési folyamat részeként szorosan nyomon követik, hogyan építik be a bankok (a hatályos számviteli rendszerekkel összhangban) az eszközminőség-vizsgálat eredményeit soron következő kimutatásaikba. A bankokkal szemben általános elvárás, hogy kimutatásaikban tükröződjenek a minőségvizsgálat eredményei. A felügyeleti csoportok áttekintik a bankok és könyvvizsgálók következtetéseit, és értékelik, hogy véleményük szerint kellőképpen tükröződnek-e a vizsgálati eredmények a kimutatásokban. Szükség esetén a számviteli eljárás kiegészítéseképpen a rendelkezésre álló prudenciális intézkedések használatát is fontolóra vehetik.

Az átfogó értékelés során felszínre került hiányosságok kezelésére szolgáló felügyeleti intézkedések palettáján mennyiségi intézkedések is szerepelnek: ilyenek például az 1. pillér szerinti minimumkövetelmények feletti többlet tőkekövetelmények, az osztalékfizetési korlátozások, valamint az egyedi likviditási követelmények, például az eszközök és források közötti lejárat eltérések korlátozása. Ezenfelül a 2. pillér számos minőségi intézkedést tartalmaz, amelyek kockázatkezelési eljárásokkal kapcsolatos, belső ellenőrzési, valamint vezetési és beszámolási problémák kezelésére alkalmasak. Az SSM szükség szerint a 2. pillér teljes eszköztárát latba veti, és felhasználja az egyes pénzüzetek konkrét kockázati profiljának és helyzetének kezeléséhez.

9 ELSZÁMOLTATHATÓSÁG

Ez a pont röviden bemutatja, hogyan teljesült az EU Tanácsa és az Európai Parlament felé történő elszámolás követelménye a vizsgált időszakban.¹²

Az EU Tanácsa felé a felügyeleti testület elnöke az eurocsoport 2014. július 7-i és az ECOFIN Tanács 2014. július 8-i ülésén számolt be az SSM létrehozásával és az átfogó értékeléssel kapcsolatos fejleményekről. Miután az EKB 2014. november 4-én teljes mértékben átveszi felügyeleti feladatkörét, az SSM elszámoltatásának fóruma az euroövezeten kívüli SSM-tagok képviselőivel kiegészült eurocsoport lesz.

Ami az Európai Parlamentet illeti, az EKB az intézményközi megállapodás vonatkozó rendelkezéseivel összhangban megküldte az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Ügyek Bizottságának az EKB által az egységes felügyeleti mechanizmussal összefüggésben már elfogadott jogszabályokat, valamint 2014. május 26-án, a nyilvános konzultáció május 27-i

¹² Az elszámoltatási keretrendszer áttekintése [az SSM első negyedéves jelentésének](#) 8. pontjában található.

megindítása előtt a felügyeleti díjakról szóló EKB-rendelettervezetet is. A bizottság a felügyeleti testület 2014. március vége és június közötti üléseinek titkosan kezelendő jegyzőkönyvét is megkapta.

Az Európai Parlament felé irányuló egyik legfontosabb elszámoltatási csatorna, az Európai Parlament Gazdasági Bizottságában a felügyeleti testület elnökével folytatott rendszeres meghallgatás következő kitűzött időpontja 2014. október 7.

10 KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK ÉS MEGOLDANDÓ FELADATOK

A tervek szerint 2014. november elején megjelenő negyedik, egyben utolsó negyedéves jelentést megelőzően az EKB különösen a következőket kívánja véglegesíteni:

- az EKB szakterületek szétválasztására és az információcserére vonatkozó belső szabályait;
- a nyilvános konzultációt követően a felügyeleti díjakról szóló EKB-rendelettervezetet;
- az EKB etikai feltételrendszerének felülvizsgálatát (kitérve az EKB személyzetének és vezetőségének a bankfelügyeletben érintett tagjai számára előírt etikus magatartásra).

Az alábbi táblázat az EKB felügyeleti hatáskörének 2014. november 4-i átvételéig tartó átmeneti időszak utolsó negyedévének fontos mérföldköveit vázolja fel.

Fontos mérföldkövek	
Tevékenység	Időkeret
A jelentős bankok jegyzékének közzététele	2014. november 4. előtt
A bankokkal folytatott felügyeleti párbeszéd az eszközminőség-vizsgálat és a stresszteszt részleges és előzetes eredményeiről	2014. szeptember közepe és október eleje között
A felügyeleti díjakról szóló EKB-rendelet elfogadása	2014. október
Az EKB felügyeleti gyakorlatáról szóló útmutató közzététele	2014. október vége előtt
Az EKB szakterületek szétválasztására és információcserére vonatkozó belső szabályai	2014. november 4. előtt
Az EKB etikai feltételrendszerének felülvizsgálata (kitérve az EKB személyzetének és vezetőségének a bankfelügyeletben érintett tagjai számára előírt etikus magatartásra)	2014. november 4. előtt
<i>Az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság részére készített negyedik negyedéves jelentés</i>	<i>2014. november eleje</i>
A felügyeleti tevékenység kezdete	2014. november 4.